

i selve Loven blev sørget for en Afgang til at faae Misligheder af det foransførte Slags afhjulvne.

Indenrigsministeren: Jeg skal tillade mig at bemærke, at det Søgmaal, som Forpagteren vil kunne anlægge imod Gieren, hvis han ikke selv vil underkaste sig Afsløsningsmændenes Medvirkning til Afgjørelse af deres Mellemværende, væsentligt vil være et Erstatningsøgmaal eller en Exception, som han kan gjøre gjældende, naar Gieren søger ham, til at erlægge Forpagtningsafgiften, og han derfor procederer sin Frisindelse, fordi Status er bleven forandret under Forpagtningen. I intet af disse Tilfælde ville vist Domstolene kunne tillægge Forpagterens Forbring nogen særdeles Betydning, undtagen i de 3 Tilfælde, som ere blevene nævnte af den ærede 5te Landsthingsmand for 1ste Valgkreds (Ørsted), nemlig at Godseieren selv har begjert Afsløsningen eller ved Forlig vedtaget den eller behandlet Sagen saaledes for Commissionen, at Forpagterens Tab kan tilskrives ham. Men naar nu noget af disse Tilfælde er tilfede, naar en Godseier en Dag forpagter sin Eiendom bort mod en høj Afgift, og næste Dag begjærer Høveriet afløst, og med Bønderne bliver enig om overmaade lave Bestingelser, hvorpaa Høveriet skal afløses, og Forpagteren saa, efter det Amendement, som er forkyndt, uigjenkaldeligt skal være Commissionens Kjendelse underkastet, da troer jeg, at derved hans Erstatningsøgmaal affjæres ham, og jeg troer, at derved vilde fremkomme Tilfælde, hvor den Vedkommende blev ligefrem dømt af sin Vederpart; thi i dette Forhold ere Gieren og Bønderne begge to at betragte som Forpagterens Vederpart, og de have valgt de to Boldgiftsmænd, som danne Pluraliteten i Afsløsningscommissionen, og Forpagteren har aldeles ingen Andeel i den hele Sammensætning af Commissionen; han er fuldkommen priisgIVEN for den Afgjørelse, som finder Sted, og naar det staaer i Loven, at det hele Mellemværende med Gieren i Anledning af Erstatningen skal være afgjort ved Kjendelsen, da seer jeg ikke, at der er aabnet ham nogensomhelst Afgang til at faae Erstatning for det Tab, han derved lider, og jeg kan ikke skjønne Andet,

end at han derved vil være bragt i en Stillning, som er uden Exempel i den danske og noget andet Lands Retsforfatning.

H. P. Hansen: Jeg skal kun tillade mig et Par Ord i Anledning af det Vædringsforslag, hvori jeg deeltager med flere af Thingets ærede Medlemmer, og som findes paa Afstemningslisten under Nr. 27. Jeg veed ikke, om ikke Udskiltigt af det, jeg kan have at bemærke, er sagt af Andre i Forveien; men, da jeg ikke har været tilstede under hele Sagens Behandling, vil jeg ikke tilbageholde nogle ganske korte Bemærkninger. Det er forekommet mig at være aldeles rigtigt, hvad Udvalget har sagt i sin Betænkning, med Hensyn til, at Lovudkastet har forekrevet, at der skulde være en Retsbetjent i den Overinstants, som skal afgjøre de Sager angaaende Høveriafsløsningen, som ikke ere blevene afgjorte ved Underinstantsen, nemlig at man maatte ansee en saadan Retsbetjent som et fremmed Element i denne Commission. Men det er forekommet mig, og jeg troer ogsaa de andre Herrer, som have deeltaget i Vædringsforslaget, at, naar man saaledes faaer eet Medlem mindre i Overinstantsen, i den Afsløsnings-Commission, som skal endeligt afgjøre de Kjendelser, hvorom man ikke har kunnet forene sig, naar de have været affagte i den nederste Instans, saa var det ønskeligt at supplere Commissionen med et andet Medlem i Retsbetjentens Sted. Det vilde ellers stille sig saaledes, at, dersom de Boldgiftsmænd, Parterne have udnævnt, og hvoraf hver Part udnævner to, stode ligeoverfor hinanden, saa vilde det tilfalde det 5te Medlem, der af Regjeringen var indsat som Formand i Commissionen, at afgjøre Dvæstionen. Det forekommer mig, at dette vilde i nogle Tilfælde være meget betænkeligt, saa meget mere, som den Formand, der i den øverste Commission skal have Sæde, ikke kan være den Formand, der hører til det District, i og for hvilket Kjendelsen skal affiges, men han skal, som Lovudkastet ogsaa bestemmer, tilkaldes fra et nærliggende District, hvad jo ligefrem følger af, at den, som boer i Districtet, allerede i Underinstantsen har deeltaget i Sagens Paakjendelse, og det saaledes ikke kan være den samme, men en anden af Regjeringen,